

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

การเปลี่ยนแปลงการปกครองของไทย พ.ศ. 2475 กระแสการเรียกร้องในเรื่องประชาธิปไตยได้เริ่มมีบทบาทเพิ่มมากขึ้นเรื่อย ๆ แม้ว่านักวิชาการหลายท่านจะเห็นว่าก้าวเดินของประชาธิปไตยจะเป็นไปอย่างเชื่องช้าและจะไม่ค่อยประสบผลสำเร็จก็ตาม แต่ก็ถือได้ว่าการเปลี่ยนแปลงเมื่อ พ.ศ. 2475 ได้ส่งผลต่อการนำไปสู่จุดของการเปลี่ยนแปลงในหลาย ๆ ด้าน ไม่ว่าจะเป็นทางด้านสังคม เศรษฐกิจ การเมือง และการปกครอง จนกระทั่งได้นำไปสู่กระแสการปฏิรูปสังคมการเมืองในเวลาต่อมา โดยเฉพาะการปฏิรูปในเรื่องการกระจายอำนาจจากส่วนกลางไปสู่ส่วนท้องถิ่น เพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้มีอำนาจและบทบาทในการปกครองดูแลตนเองมากขึ้น (ปัญญเดช พันธุ์วัฒน์. 2545 : 1) จึงได้มีการตราพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2534 เพื่อกำหนดขอบเขตอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการต่าง ๆ ให้ชัดเจน โดยได้ให้มีการจัดระเบียบบริหารราชการแผ่นดินออกเป็น 3 ส่วน ประกอบด้วย การจัดระเบียบบริหารราชการส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่น (สมชาย บำรุงทรัพย์. 2548 : 105) ในสภาพสังคมที่เป็นอยู่ในอดีตนั้นประเทศไทยยังไม่เป็นประชาธิปไตยอย่างแท้จริง สาเหตุที่สำคัญคือประชาชนยังขาดความรู้ความเข้าใจในการปกครองระบอบประชาธิปไตย ตลอดจนกระบวนการทางการเมือง การเข้ามาสู่ระบบการเมืองโดยมุ่งหวังผลประโยชน์ส่วนตัวและผลประโยชน์ทางการเมืองเป็นหลัก ถึงแม้ว่าประเทศไทยจะประสบปัญหาทางด้านการปกครองระบอบประชาธิปไตย แต่รัฐบาลก็ได้พยายามแก้ไขปัญหอย่างจริงจัง พยายามส่งเสริมประชาธิปไตยให้เกิดขึ้นในหน่วยเล็กถึงระดับชุมชน โดยการกระจายอำนาจการปกครองสู่ท้องถิ่น ให้ประชาชนในตำบลและหมู่บ้านได้เรียนรู้การปกครองระบอบประชาธิปไตยในระดับท้องถิ่นและในระดับชาติ

การกระจายอำนาจการปกครองสู่ท้องถิ่น หมายถึง การมอบอำนาจให้ท้องถิ่นจัดทำกิจการหรือบริการสาธารณะอย่างเป็นอิสระภายในขอบเขตที่กฎหมายกำหนด อาทิ การกำหนดนโยบาย การบริหาร การบริหารบุคคล การเงินและการคลัง เพื่อคุ้มครอง

ประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่น โครงสร้างของการปกครองส่วนท้องถิ่นแบ่งออกเป็น 2 ฝ่าย คือ (1) ฝ่ายสภาท้องถิ่น มาจากการเลือกตั้งจากประชาชนทำหน้าที่เป็นฝ่ายนิติบัญญัติ ซึ่งคอยควบคุมและตรวจสอบฝ่ายบริหาร (2) ฝ่ายบริหารท้องถิ่น มาจากการเลือกตั้งจากประชาชน ทำหน้าที่กำหนดนโยบายและบริหารกิจการตามกฎหมายในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สำหรับการปฏิบัติงานในหน้าที่ประจำจะมีโครงสร้างทางเจ้าหน้าที่อีกส่วนหนึ่ง เรียกว่า “พนักงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น” ทำหน้าที่นำนโยบายของฝ่ายบริหารไปปฏิบัติให้เกิดผลสำเร็จ (โกวิท พวงงาม, 2543 : 9)

เพื่อให้สอดคล้องคล้อยกับนโยบายดังกล่าว กระทรวงมหาดไทยจึงได้เสนอร่างพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล ทั้งนี้เนื่องจากเห็นว่า สภาตำบลซึ่งจัดตั้งขึ้นตามประกาศคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 326 ลงวันที่ 13 ธันวาคม 2515 ไม่มีฐานะเป็น นิติบุคคล ทำให้การบริหารงานไม่สามารถดำเนินไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ ขาดความคล่องตัวในการบริหารงาน สมควรปรับปรุงฐานะและการบริหารเสียใหม่ ให้สามารถรองรับการกระจายอำนาจไปสู่ประชาชนได้มากขึ้น รวมทั้งให้มีการยกฐานะของสภาตำบลซึ่งมีรายได้ตามเกณฑ์กำหนดขึ้นเป็นองค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งเป็นราชการส่วนท้องถิ่น ร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวได้ผ่านการพิจารณาโดยมีการปรับปรุงแก้ไขและได้รับความเห็นชอบจากรัฐสภา เมื่อวันที่ 2 ธันวาคม 2537 และได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 111 ตอนที่ 53 ก วันที่ 2 มีนาคม 2538 ทำให้พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 2 มีนาคม 2538 เป็นผลให้สภาตำบลจำนวน 6,216 แห่งได้รับการยกฐานะเป็นนิติบุคคลมีอำนาจหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดไว้ (เสาวนีย์ ชินสิริรัตน์, 2545 : 2)

การปกครองท้องถิ่นเป็นการจัดระเบียบการปกครองตามหลักการกระจายอำนาจปกครอง (Decentralization) โดยรัฐหรือรัฐบาลกลางมอบอำนาจให้ประชาชนในท้องถิ่นไปดำเนินการปกครองตนเอง และจัดทำบริการสาธารณะบางอย่างเพื่อสนองความต้องการของประชาชนในท้องถิ่น โดยมีอิสระตามสมควรในขอบเขตของกฎหมาย การมอบอำนาจให้ท้องถิ่นนี้ทำให้เกิดสภาพการปกครองตนเอง หรือการปกครองในท้องถิ่น (Local self government) (วิศิษฐ์ ทวีเศรษฐ, 2539 : 345) ความสำคัญดังกล่าวเห็นได้จาก มาตรา 281 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 (2550 : 112 – 113) ให้ความเป็นอิสระแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สามารถปกครองตามหลักการปกครองตนเอง นอกจากนี้ มาตรา 283 วรรคสองยังกำหนดให้มีกฎหมายกำหนดแผนและขั้นตอน

การกระจายอำนาจเพื่อแบ่งอำนาจหน้าที่และจัดสรรรายได้ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อีกด้วย

องค์การบริหารส่วนตำบล เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบหนึ่งของไทย ซึ่งเป็นผลแห่งความพยายามในการกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่นให้ถึงมือประชาชน อันเป็นรากฐานของการปกครองประเทศ โดยได้เกิดขึ้นอย่างเป็นทางการหลังจากที่มีการประกาศใช้ให้พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 ทำให้สภาตำบลที่มีอยู่เดิม มีรายได้ไม่รวมเงินอุดหนุนในปีงบประมาณที่ล่วงมา 3 ปี ติดต่อกันโดยเฉลี่ยไม่ต่ำกว่าปีละ 150,000 บาท ได้รับการยกฐานะเป็นองค์การบริหารส่วนตำบลตั้งแต่วันที่ 30 พฤษภาคม 2538 เป็นต้นมา (สถาบันดำรงราชานุภาพ และกองวิชาการและแผนงาน สำนักปลัดกระทรวง กรมการปกครอง. 2539 : 1)

สืบกว่าปีที่ผ่านมา องค์การบริหารส่วนตำบลได้ดำเนินงานตามบทบาทหน้าที่ตามที่พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล กำหนดไว้ และนอกจากนี้ ยังมีกฎหมายอื่น ได้กำหนดให้องค์การบริหารส่วนตำบลมีอำนาจหน้าที่เพิ่มเติม ซึ่งหมายถึงพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 สาระสำคัญคือการกำหนดอำนาจหน้าที่ในการจัดระบบบริการสาธารณะระหว่างรัฐกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วยตนเอง รวมทั้งกำหนดให้มีการจัดสรรรายได้ให้แก่องค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นให้เหมาะสมกับภารกิจที่ได้รับมอบหมาย โดยกำหนดให้มีคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีหน้าที่จัดทำแผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและแผนปฏิบัติการ (วุฒิสาร ตันไชย. 2546 : 42) การกำหนดแผนและขั้นตอนในการกระจายอำนาจต้องจัดทำแผนให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งปีนับตั้งแต่วันที่คณะกรรมการเริ่มปฏิบัติหน้าที่ จึงก่อให้เกิดแผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2543 โดยแผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้ระบุกิจกรรมสำหรับองค์การบริหารส่วนตำบลได้ดำเนินการอยู่ 2 รูปแบบ คือ “เลือกทำโดยอิสระ” และหน้าที่ที่ต้องทำ ซึ่งแบ่งออกเป็น 6 ด้าน ประกอบด้วย ด้านโครงสร้างพื้นฐาน ด้านการส่งเสริมคุณภาพชีวิต ด้านการจัดระเบียบชุมชน สังคม และการรักษาความสงบเรียบร้อย ด้านการวางแผน การส่งเสริม การลงทุน พาณิชยกรรม และการท่องเที่ยว ด้านการบริหารจัดการและการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและด้านศิลปะ วัฒนธรรม จารีตประเพณี และ ภูมิปัญญาท้องถิ่น รวมภารกิจถ่ายโอน จำนวน 245 เรื่อง มีส่วนราชการถ่ายโอนภารกิจ 50 กรม

ใน 11 กระทรวง (สำนักงานคณะกรรมการการกระจายอำนาจการปกครองส่วนท้องถิ่น.
2545 : 2 - 3)

จังหวัดมหาสารคาม เป็นจังหวัดหนึ่งที่ตั้งอยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ห่างจาก
กรุงเทพมหานคร ประมาณ 519 กิโลเมตร มีเนื้อที่ทั้งหมดประมาณ 4,341,716 ไร่
การปกครองแบ่งออกเป็น 14 อำเภอ และมีองค์การบริหารส่วนตำบลทั้งสิ้นจำนวน 143 แห่ง
(ท้องถิ่นจังหวัดมหาสารคาม. 2555 : 10) โดยองค์การบริหารส่วนตำบลทุกแห่งได้รับภารกิจ
ตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครอง ส่วน
ท้องถิ่น พ.ศ. 2542 ทำให้อำนาจหน้าที่ในการจัดระบบบริการสาธารณะขององค์การบริหาร
ส่วนตำบลเพิ่มเติมขึ้นจากที่มีอยู่เดิมอีก 31 ภารกิจ และภารกิจอื่น ๆ ที่รองรับการถ่ายโอน
อย่างต่อเนื่อง ทำให้องค์การบริหารส่วนตำบลมีการดำเนินงานที่มากขึ้น ในปี พ.ศ. 2542
ได้มีรายงานการวิจัยของ อธิสรศักดิ์ อินทร์ตรา (2542 : 3) โดยได้ประเมินผลนโยบายกระจาย
อำนาจสู่ท้องถิ่น ศึกษาเฉพาะขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอโคกสำโรง จังหวัด
ลพบุรี ผลการประเมินในส่วนของพนักงานส่วนตำบลที่ปฏิบัติงานประจำพบว่าองค์การ
บริหารส่วนตำบลบรรลุวัตถุประสงค์ของนโยบายกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่นอยู่ในระดับมากซึ่ง
สามารถสรุปได้ว่านโยบายกระจายอำนาจสู่องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นประสบผลสำเร็จใน
ระยะแรกเริ่มแล้ว ในปี พ.ศ. 2547 คณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครอง
ส่วนท้องถิ่น ได้สรุปปัญหาและอุปสรรคในการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วน
ท้องถิ่นเฉพาะด้านภารกิจและอำนาจหน้าที่ในภาพรวมพบว่าส่วนราชการที่ถ่ายโอนยังขาด
การประสานงานกับองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นที่ได้รับการถ่ายโอน และยังไม่ชี้แจง
รายละเอียดเกี่ยวกับการถ่ายโอนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทราบ บางหน่วยงานยังขาด
ความชัดเจนในการถ่ายโอนภารกิจ ไม่ถ่ายโอนภารกิจอย่างเต็มรูปแบบ ทำให้องค์กร
ปกครองส่วนท้องถิ่นสับสนในแนวทางปฏิบัติ นอกจากนี้ บางหน่วยงาน ถ่ายโอนงานที่
ไม่มีคุณภาพให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยเฉพาะการถ่ายโอนถนนหรือเครื่องสูบน้ำ
ที่ส่วนใหญ่อยู่ในสภาพชำรุด (สำนักปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี. 2547 : 16)

จากภารกิจถ่ายโอนให้องค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 6 ด้าน จังหวัด
มหาสารคาม เป็นจังหวัดที่ได้รับการถ่ายโอนภารกิจด้านการส่งเสริมคุณภาพชีวิต มากที่สุด
รองลงมา คือ ด้านโครงสร้างพื้นฐาน ด้านการส่งเสริมคุณภาพชีวิต ด้านการบริหารจัดการ
และอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด้านการวางแผน การส่งเสริมการลงทุน
พาณิชย์กรรมและการท่องเที่ยว ด้านการจัดระเบียบชุมชน/สังคมและการรักษาความสงบ

เรียบร้อย และด้านศิลปะ วัฒนธรรม จารีตประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่น ตามลำดับ โดยมี การดำเนินการตามนโยบายกระจายอำนาจแล้วอยู่ในระดับน้อยมาก และองค์การบริหารส่วน ตำบลส่วนใหญ่ยังไม่ได้รับ การถ่ายโอนภารกิจ (มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี. 2548 : 96)

ผู้วิจัยได้ตระหนักถึงความสำคัญของการกระจายอำนาจสู่องค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่นว่า เป็นแนวทางในการเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการบริหารจัดการ การให้บริการสาธารณะ ตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจ ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 และในฐานะผู้ปฏิบัติงานในหน่วย การปกครองท้องถิ่นจึงมีความสนใจที่จะรู้ถึงความก้าวหน้าในการดำเนินงานตามนโยบาย กระจายอำนาจการปกครองท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดมหาสารคาม ตามภารกิจการกระจายอำนาจ 6 ด้าน ว่ามีระดับการดำเนินการมากน้อยเพียงใด ผลที่ได้จาก การวิจัยจะเป็นข้อมูลในการพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล และพัฒนาการปกครองใน รูปการกระจายอำนาจต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการดำเนินงานตามแผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น ขององค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดมหาสารคาม
2. เพื่อเปรียบเทียบการดำเนินงานตามแผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น ขององค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดมหาสารคาม จำแนกตามรายได้ ขององค์การบริหารส่วนตำบล และจำนวนประชากรในเขตขององค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดมหาสารคาม
3. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการดำเนินงานตามแผนการกระจายอำนาจ ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ขององค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดมหาสารคาม

สมมติฐานของการวิจัย

1. องค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดมหาสารคาม มีการดำเนินงานตามแผน การกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อยู่ในระดับปานกลาง
2. องค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดมหาสารคาม ที่มีรายได้ต่างกัน มีผล ต่อ การดำเนินงานตามแผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ต่างกัน

3. องค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดมหาสารคาม ที่มีจำนวนประชากรต่างกัน การดำเนินงานตามแผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่างกัน

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาการดำเนินงานตามแผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ขององค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดมหาสารคาม ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของการวิจัยไว้ดังนี้

1. ด้านเนื้อหา ผู้วิจัยนำกรอบการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้านภารกิจและอำนาจหน้าที่ ตามแผนปฏิบัติการกำหนดขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประกอบด้วย ภารกิจ 6 ด้าน ดังนี้ (สำนักงานคณะกรรมการการกระจายอำนาจการปกครองส่วนท้องถิ่น. 2545 : 3 – 4)

1.1 ด้านโครงสร้างพื้นฐาน

1.2 ด้านการส่งเสริมคุณภาพชีวิต

1.3 ด้านการจัดระเบียบชุมชน สังคม และการรักษาความสงบเรียบร้อย

1.4 ด้านการวางแผน การส่งเสริมการลงทุน พาณิชยกรรม และ

การท่องเที่ยว

1.5 ด้านการบริหารจัดการและการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม

1.6 ด้านศิลปะ วัฒนธรรม จารีตประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น

2. พื้นที่วิจัย การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบล

ในเขตจังหวัดมหาสารคาม

3. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.1 ประชากร ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดให้ นายกององค์การบริหารส่วนตำบล รองนายกององค์การบริหารส่วนตำบล และปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตจังหวัดมหาสารคาม จำนวน 496 คน

3.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้มาจากการสุ่มกลุ่มตัวอย่างจากนายกององค์การบริหารส่วนตำบล รองนายกององค์การบริหารส่วนตำบล และปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตจังหวัดมหาสารคาม จำนวน 496 คน โดยวิธีการหากกลุ่มตัวอย่างเพื่อเป็นตัวแทนของ

ประชากร ตามสูตรของ ยามาเน (Yamane. 1973 : 727) จำนวน 222 คน และใช้วิธีการสุ่ม
กลุ่มตัวอย่างแบบอย่างง่าย

4. ตัวแปรที่เกี่ยวข้องในการวิจัย

4.1 ตัวแปรอิสระ

4.1.1 องค์การบริหารส่วนตำบล

- 1) รายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบล
- 2) จำนวนประชากร

4.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ การดำเนินงานตามแผนการกระจายอำนาจ

ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ขององค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดมหาสารคาม
จำนวน 6 ด้าน ดังนี้

4.2.1 ด้านโครงสร้างพื้นฐาน

4.2.2 ด้านการส่งเสริมคุณภาพชีวิต

4.2.3 ด้านการจัดระเบียบชุมชน สังคม และการรักษาความสงบ

เรียบร้อย

4.2.4 ด้านการวางแผน การส่งเสริมการลงทุน พาณิชยกรรม และ

การท่องเที่ยว

4.2.5 ด้านการบริหารจัดการและการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ

สิ่งแวดล้อม

4.2.6 ด้านศิลปะ วัฒนธรรม จารีตประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น

5. ระยะเวลาในการวิจัย ใช้เวลาในการวิจัยระหว่างเดือน มกราคม 2556 -

มีนาคม 2556

ข้อตกลงเบื้องต้น

ในการวัดการดำเนินงานตามแผนการกระจายอำนาจ ให้แก่องค์กรปกครองส่วน
ท้องถิ่น ขององค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดมหาสารคาม ในครั้งนี้เป็นการวัดโดย
แบบสอบถาม ดังนั้น คำตอบของกลุ่มตัวอย่างเป็นเพียงการใช้ดุลพินิจของผู้ตอบ
แบบสอบถาม เท่านั้น โดยอาจจะประกอบด้วย ค่านิยม (Value) ซึ่งเป็นการประเมินโดย
ภาพรวม

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. องค์การบริหารส่วนตำบล หมายถึง องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นซึ่งจัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติสภาองค์การบริหารส่วนตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 และที่แก้ไขเพิ่มเติมจนถึงปัจจุบันฉบับที่ 5 พ.ศ. 2546 มีฐานะเป็นนิติบุคคล ในที่นี้หมายถึง องค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดมหาสารคาม

2. การดำเนินงานตามแผนการกระจายอำนาจการปกครองให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หมายถึง การดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลตามแผนการกระจายอำนาจการปกครองให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2543 และตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 ในกรบริการสาธารณะ โดยมี 6 ภารกิจ ดังนี้

2.1 ด้านโครงสร้างพื้นฐาน ได้แก่ การก่อสร้างและบำรุงรักษาดถนนลาดยางในตำบลการจัดให้มีถนนคอนกรีตในหมู่บ้าน การจัดให้มีถนนลูกรังลูกรัง หรือถนนลำเลียงผลผลิตทางการเกษตร การวางร่องระบายน้ำในหมู่บ้าน/ชุมชน การขุดสร้างหรือปรับปรุงคลองส่งน้ำเพื่อการเกษตรการสร้างหรือบำรุงรักษาแหล่งน้ำ สายน้ำ หรือฝายน้ำล้น การขุดลอกแหล่งน้ำหรือคลองธรรมชาติ การดำเนินโครงการสูบน้ำด้วยพลังไฟฟ้าหรือจัดให้มีเครื่องสูบน้ำเข้าไร่นาเกษตรกร การควบคุมอาคาร การวางผังเมืองหรือการขออนุญาตสิ่งปลูกสร้างในตำบล การก่อสร้างระบบประปาหมู่บ้าน ประปาบาดาล หรือประปาผิวดิน และการจัดให้มีตลาดและการควบคุมตลาดในตำบล

2.2 ด้านการส่งเสริมคุณภาพชีวิต ได้แก่ การส่งเสริมการพัฒนาอาชีพแก่กลุ่มอาชีพในตำบล การสนับสนุนการดำเนินงานพัฒนาสตรีในตำบล การสนับสนุนกิจกรรมหมู่บ้าน การส่งเสริมเศรษฐกิจชุมชนพึ่งตนเอง การพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กหรือปรับปรุงศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก การสนับสนุนอุปกรณ์การเรียนการสอนให้กับหน่วยงานการศึกษา สนับสนุนอาหารเสริม (นม) สนับสนุนอาหารกลางวันอย่างเพียงพอ การจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรระดับตำบล การรวบรวมส่งเสริมการพัฒนามิปัญญาท้องถิ่น การสำรวจช่วยเหลือป้องกันกำจัดศัตรูพืชหรือโรคระบาดทางพืชการส่งเสริมการเลี้ยงสัตว์หรือการปศุสัตว์ การสงเคราะห์เบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ เบี้ยยังชีพคนพิการ เบี้ยยังชีพผู้่วยเอดส์อย่างทั่วถึง การจัดให้มีลานกีฬาเอนกประสงค์ หรือสถานที่นันทนาการระดับตำบล การจัดหาอุปกรณ์กีฬาให้กับประชาชนหรือเยาวชนในตำบล การส่งเสริมการศึกษาแก่นักเรียนหรือ

ปฐมวัย การจัดให้มีที่อ่านหนังสือพิมพ์ประจำหมู่บ้าน และการเฝ้าระวังและป้องกันและควบคุมโรคติดต่อในท้องถิ่น

2.3 ด้านการจัดระเบียบชุมชน สังคม และการรักษาความสงบเรียบร้อย ได้แก่ การดำเนินงานการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล การจัดทำถังเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยตามคู่อ้อม หรือจุดตรวจระดับตำบล การควบคุมดูแลการจัดทำทะเบียนสัตว์พาหนะการควบคุมดูแลจัดตั้งสถานบริหารต่าง ๆ ในตำบล การช่วยเหลือผู้ประสบภัยเบื้องต้น การควบคุมดูแลการอนุญาตประกอบกิจการน้ำมันเชื้อเพลิง และการตรวจตราการขายสุรา ยาสูบ ตามกฎหมาย

2.4 ด้านการวางแผน การส่งเสริมการลงทุน พาณิชยกรรม และการท่องเที่ยว ได้แก่ การดำเนินงานตามแผนพัฒนาท้องถิ่น การสนับสนุนการดำเนินงานศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล การการควบคุมดูแลโรงงานหรือสถานประกอบการขนาดเล็กในตำบล การบรรจุแผนงาน/โครงการ/กิจกรรมในการพัฒนาการท่องเที่ยวในแผนพัฒนาท้องถิ่น การปรับปรุงดูแลบำรุงรักษาสถานที่ท่องเที่ยวในตำบล และการจัดทำสื่อประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวในตำบล

2.5 ด้านการบริหารจัดการและการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม ได้แก่ การส่งเสริมการพัฒนาและอนุรักษ์ป่าชุมชน การปรับปรุงฟื้นฟูอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติในท้องถิ่นการจัดการขยะมูลฝอยในตำบลที่ถูกวิธี การดูแลรักษาและพัฒนาที่ดินในตำบล การดูแลรักษาคุ้มครองป้องกันที่สาธารณประโยชน์ที่ใช้ร่วมกัน การเสริมสร้างจิตสำนึกด้านสิ่งแวดล้อม/การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน การเฝ้าระวังและป้องกันสิ่งแวดล้อมในตำบล การควบคุมหรือป้องกันไฟฟ้า และการติดตามตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อมด้านมลพิษในตำบล

2.6 ด้านศิลปะ วัฒนธรรม จารีตประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น ได้แก่ การดูแลรักษาโบราณสถานในตำบล การจัดกิจกรรมอนุรักษ์โบราณสถานในตำบล การสนับสนุนหรือจัดให้มีกิจกรรมศิลปวัฒนธรรมในตำบล การสนับสนุนหรือจัดให้มีกิจกรรมงานประเพณีตามเทศกาลต่าง ๆ และการส่งเสริมและอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น

3. รายได้ หมายถึง เงินรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบลที่ได้มาจากการจัดเก็บเองและจากเงินอุดหนุนของรัฐบาล ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยแบ่งระดับรายได้เป็น 2 ระดับ คือ

3.1 ต่ำกว่า 15,000,000 ล้านบาท

3.2 มากกว่า 15,000,000 ล้านบาทขึ้นไป

4. จำนวนประชากร หมายถึง จำนวนประชากรที่อาศัยอยู่ในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตจังหวัดองค์การบริหารส่วนตำบล ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยแบ่งระดับรายได้เป็น 4 ช่วง คือ

4.1 ไม่เกิน 5,000 คน

4.2 5,001 - 10,000 คน

4.3 มากกว่า 10,000 คน ขึ้นไป

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ข้อสนเทศที่ได้สามารถใช้เป็นข้อเสนอแนะในการดำเนินงานตามแผนการกระจายอำนาจการปกครองให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ขององค์การบริหารส่วนตำบล และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการนำมาเป็นข้อพิจารณาในการจัดสรรงบประมาณหรือภารกิจถ่ายโอนภารกิจ